

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-VIIA-2719/2025

Zagreb, 27. svibnja 2025.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Četvrtom vijeću za rješavanje izbornih sporova, u sastavu sudac Mato Arlović, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović i Frane Staničić, članovi Vijeća, rješavajući u izbornom sporu o žalbi za zaštitu izbornog prava političke stranke MOST, zastupana po punomoćnici Ivi Begonji, na sjednici održanoj 27. svibnja 2025. jednoglasno je donio

ODLUKA

Odbija se žalba političke stranke MOST izjavljena protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Zadarske županije klasa: 012-07/25-01/3, urbroj: 2198-10-25-27 od 20. svibnja 2025.

Obrazloženje

1. Politička stranka MOST, zastupana po punomoćnici Ivi Begonji (u daljnjem tekstu: žaliteljica), podnijela je putem pošte preporučenom pošiljkom izravno Ustavnom sudu 21. svibnja 2025. žalbu protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Zadarske županije (u daljnjem tekstu: ŽIP) klasa: 012-07/25-01/3, urbroj: 2198-10-25-27 od 20. svibnja 2025. (u daljnjem tekstu: pobijano rješenje) kojim je odbijen kao neosnovan prigovor žaliteljice (odnosno iste političke stranke zatsupane po Nni Polić, nositeljici liste stranke MOST za općinsko vijeće Općine Privlaka) na rezultate izbora za općinsko vijeće Općine Privlaka.

1.1. Žalba je u Ustavnom sudu zaprimljena 26. svibnja 2025., a poslana je poštom preporučeno 21. svibnja 2025.

Ustavni sud napominje da je ŽIP dostavio 21. svibnja 2025. u 10:36 h na e-mail Ustavnog suda 6 "žalbi" u zasebnim e-mailovima, među njima i stranke MOST protiv pobijanog rješenja. U tom e-mailu vezano uz "žalbu" stranke MOST dostavljeno je samo navedeno rješenje te kratka korespondencija (e-mailom) ŽIP-a i Nine Polić iz MOST-a. Dostavljena je i fotokopija "whats app" poruka. Žalba MOST-a u tom e-mailu nije priložena.

26. svibnja 2025. izvršena je provjera e-mailova koje je zaprimio ŽIP 21. svibnja 2025. ŽIP je u vezi s tim naveo:

"... nakon provjere zaprimljenih e-mailova, utvrdili smo da na e-mail Županijskog izbornog povjerenstva Zadarske županije nije zaprimljen podnesak naziva "žalba"

političke stranke MOST, odnosno gospođe Nine Polić na rješenje ovog povjerenstva klasa: 012-07/25-01/3, urbroj: 2198-10-25-27 od 20. svibnja 2025."

2. U okolnostima konkretnog slučaja, te uzevši u obzir meritum prigovora iznesenih u žalbi političke stranke, Ustavni sud utvrđuje da je žalba pravodobna, iako nije upućena preko nadležnog ŽIP-a već poštom preporučeno. Ustavni sud primjećuje da bi svako drukčije postupanje, u okolnostima konkretnog slučaja, predstavljalo pretjerani formalizam.

Žalba nije osnovana.

3. Žaliteljica je 19. svibnja 2025. ŽIP-u podnijela prigovor protiv rješenja Općinskog izbornog povjerenstva Općine Privlaka klasa: 012-01/25-01, urbroj: 2198-28-07-25-14 od 18. svibnja 2025., zbog navodnih nepravilnosti pri prebrojavanju glasova u postupku izbora za članove Općinskog vijeća Općine Privlaka.

4. ŽIP je osporenim rješenjem odbio kao neosnovan prigovor žaliteljice uz sljedeće obrazloženje:

"3. U svom očitovanju Općinsko izborni povjerenstvo Općine Privlaka navodi (...) Uvidom u Zapisnik o radu biračkog odbora za izbor članova Općinskog vijeća Općine Privlaka sa biračkog mjesta 1 utvrđeno je da je Lista HDZ dobila 345 glasova, lista HSP daje dobila 67 glasova i lista MOST da je dobila 173 glasa. Uvidom u Zapisnik o radu biračkog odbora za izbor Članova Općinskog vijeća Općine Privlaka sa biračkog mjesta 2 utvrđeno je da je Lista HDZ dobila 260 glasova, lista HSP da je dobila 52 glasa i lista MOST da je dobila 124 glasa.

3.1. Na prigovor podnositeljice Nine Polić koja tvrdi da je u 20:25 sati unesen broj od 591, dok je iza 22:30 unesen broj od 605 glasova za HDZ listu za vijeće, ističe se kako OIP Privlaka nije niti u jednom trenutku raspolagalo navedenim podacima niti su u vremenu 20:25 sati bili poznati bilo kakvi rezultati iz razloga što je birački odbor još uvijek prebrojavao glasove. Rad su biračkog odbora na oba biračka mjesta promatrali promatrači koji nisu imali primjedbe na rad biračkog odbora. Ujedno napominjemo da je i na biračkom mjestu broj 1 kao članica biračkog odbora radila gđa Sanja Mustać, inače supruga Stanislava Mustaća, člana kandidacijske liste stranke MOST, koja je na izričito pitanje predsjednice OIP-a Privlaka da li ima kakvih problema odnosno nepravilnosti u radu odgovorila da je sve kako treba, odnosno da nema nepravilnosti. Također je i na biračkom mjestu broj 2 bila prisutna kao članica gđa Danijela Jurlina, predložena od strane stranke MOST. Navedene članice su, kao i ostali članovi biračkog odbora, uredno potpisali predmetne zapisnike o radu biračkog odbora bez ikakvih primjedbi, a što su jedini relevantni dokazi za vjerodostojnost izbornih rezultata.

(...)

5. Odredbom članka 62. ZoLI propisane su obveze biračkog odbora nakon glasovanja pa je tako u stavku 3. propisano da birački odbor nakon utvrđivanja broja birača koji su glasovali, pristupa otvaranju glasačke kutije, prebrojavanju glasačkih listića i broja glasova. Dakle, sadržaj glasačke kutije otvara se nakon zatvaranja biračkih mjesta, što su birački odbori i učinili.

6. U odnosu na prigovor kojim se ukazuje da zapisnicima nije konstatirano stvarno stanje rezultata izbora, valja ukazati da zapisnici koji se sastavljaju u skladu s člancima 64. ZoLI imaju pravnu snagu javne isprave, službenog dokumenta. Pisane primjedbe na zapisnik ovlašten je dati svaki član biračkog odbora i njihovi zamjenici, a dostavljaju se s ostalim pripadajućim izbornim materijalom mjesno i stvarno nadležnim

izbornim povjerenstvima na nadzirani unos u informatički sustav tako da se svi podaci unose u sustav dva puta od strane dva različita operatera.

7. U konkretnom slučaju u 20,25 prema podacima iz zapisnika o radu biračkih odbora prebrojavanja glasova još uvijek nije bilo dovršeno niti su sastavljeni zapisnici o radu biračkih odbora pa time nije niti bilo moguće imati kakve rezultate izbora. Na oba biračka mjesta bile su nazočne članice biračkog odbora koje je predložila upravo stranka MOST, a niti one kao ni drugi članovi biračkog odbora ili pak promatrači na rezultate navedene u zapisniku nisu imale nikakvih primjedbi niti su uočene bilo kakve nepravilnosti. Konačno, u 21,17 sati provedene je unos podataka iz zapisnika o radu biračkog odbora u sustav APIS od strane dva nezavisna operatera.

8. Pomnim pregledom sadržaja prigovora utvrđeno je kako podnositeljica svoja saznanja ne crpi ni iz kakvog službenog dokumenta već najvjerojatnije SMS poruke koju joj je netko (nama nepoznat) uputio u 20,24, odnosno u 20,25 sati što nikako ne može predstavljati relevantan podatak, zbog kojeg bi trebalo prigovor usvojiti.

9. Slijedom navedenoga, ovo Povjerenstvo ocjenjuje da u konkretnom predmetu podnositeljica prigovora nije dovela u sumnju pravilnost rada biračkih odbora i pravilnost postupka izbora Općinskog vijeća Općine Privlaka koje bi opravdavale ponovno prebrojavanje glasova ili preinačenje rješenja u kojem su objavljeni rezultati izbora."

5. Žaliteljica u podnesenoj žalbi ponavlja navode o pogrešno utvrđenim rezultatima izbora za općinsko vijeće Općine Privlaka te ističe:

"... Naime, podnositelj žalbe, prigovora, ukazuje na nepravilnosti u postupku izbora za članove Općinskog vijeća Općine Privlaka u tom kontekstu posebno na činjenicu da su rezultati izbora za Općinsko vijeće Općine Privlaka kao takvi utvrđeni u 20.25 sati iz kojih rezultata je vidljivo da je lista br.1. HDZ-a dobila 591 glasova, lista broj 3 MOST-a je dobila 297 glasova a list br.2 HSP- je dobila 134 glasova. (...)

Kao takvi utvrđeni rezultati izbora za izbor članova Općinskog vijeća Općine Privlaka nisu istovremeno odmah nakon toga zapisnički utvrđeni, potpisani, već je Izorno povjerenstvo umjesto toga zapisnički utvrdilo broj glasova za izbor načelnika Općine Privlaka, koji je Zapisnik kao takav potpisan odmah nakon toga u 20.56 sati dok je Zapisnik izbornog povjerenstva za izbor članova Općinskog vijeća Općine Privlaka potpisan tek u 21,17 sati, u kojem međuvremenu od 20.25 sati je napravljena oduzimanjem, dodavanjem glasova izborna prijava kojom je krivotvoren rezultat izbora za članove Općinskog vijeća Općine Privlaka/zbog čega je protiv počinitelja podnesena kaznena prijava zbog izborne prijave/.

VI/ Naime, u međuvremenu od 20.25 sati kada su liste za izbor članova općinskog vijeća Općine Privlaka, imale listu broj 1 .HDZ -a 591 glasova, lista broj 2. HSP-a 134 glasova , lista broj 3. MOST-a 297 pa do 21,17 sati, kada je zapisnikom o radu Općinskog izbornog povjerenstva utvrđeno, koji je tek tada i potpisan, daje listu broj 1 HDZ- dobila 605, lista broj 2. HSP- je dobila 119, lista broj 3. MOST-a je dobila 297 glasova pa je oduzimanjem, dodavanjem glasova napravljena je izborna prijava krivotvorenjem rezultata izbora. Naime, da je tome tako nedvojbeno proizlazi iz nesporne činjenice što je oduzimanjem od 134 glasova 15 glasova listi broj 2. HSP-u/objavljenoj u 20.25 sati/ te dodavanjem istih 14 glasova listi broj 1. HDZ-a, od 591 objavljenoj u 20.25 sati takvim oduzimanjem listi HSP-a utvrđeno daje ista dobila 119 glasova dok je takvim dodavanjem listi broj 1.HDZ-a utvrđeno povećanje broja glasova na 605 što je imalo za posljedicu da je lista broj 3. MOST-a izgubila jedan ostvareni vijećnički mandat dok je lista broj 1. HDZ-u dobila jedan vijećnički mandat više nego što ga je ostvarila rezultatom izbora/pri tome lista broj 2. HSP-nije mogla niti dobiti, niti izgubiti vijećnički mandat s obzirom na broj glasova 134 ili 119/.

VII/ Dakle, naprijed navedena nepravilnost, nezakonitost se dogodila isključivo kako bi se listi broj 1. HDZ-u omogućilo da dobije mjesto još jednog vijećnika/umjesto dobivenih 5, takvom nepravilnosti je dobila 6 vijećnika/ dok je

istovremeno takvim napravnim radom izbornog povjerenstva lista br.3 MOST izgubila jedan vijećnički mandat tako da umjesto dobivenih 3 takvom nepravilnosti je utvrđen broj od 2 vijećnička mandata.

VII/ Nadalje, iz prijepisa elektronske pošte, SMS-poruka između članova izbornog povjerenstva/ u prilogu/ nedvojbeno proizlazi da iste osobe, Nikolina Matulj, Petra Mustać, Barbara Brcanija i dr.,kao takve su naknadno, drugi dan, nakon održanih izbora u prostorijama Općine Privlaka a ne izbornog povjerenstva u Osnovnoj školi Privlaka, kao i da u Općini Privlaka umjesto članova izbornog povjerenstva djelatnice Općine Privlaka potpisivale iste zapisnike umjesto članova Izbornog povjerenstva/sapienti sant/.

VII Podnositelj ove žalbe smatra da zbog bitnih povreda pravila postupka, nepravilnosti u radu Općinskog, Županijskog Izbornog povjerenstva u postupku za izbor Članova Općinskog vijeća Općine Privlaka pobijane odluke, rješenja Općinskog, Županijskog izbornog povjerenstva predstavljaju eklatantan primjer akta samovolje koji se temelje na kvazi političkoj ili nekoj drugoj,opće poznatoj slolidamosti HDZ-a., kao političke stranke."

6. Člankom 91. stavcima 1. i 2. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) propisano je:

"Članak 91.

"Političke stranke, kandidati, najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača izborne jedinice u kojoj se provode izbori imaju pravo protiv rješenja nadležnoga izbornog povjerenstva u zaštiti izbornog prava podnijeti žalbu Ustavnom sudu (izborni spor).

2) Žalba se podnosi Ustavnom sudu putem nadležnoga izbornog povjerenstva, u roku od 48 sati računajući od isteka dana kad je primljeno pobijano rješenje.

(...)"

"Žalba

Članak 131.

(1) Protiv rješenja nadležnog izbornog povjerenstva podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

(2) Žalba iz stavka 1. ovoga članka podnosi se putem nadležnog izbornog povjerenstva u roku od 48 sati računajući od dana primitka pobijanog rješenja.

(...)"

6.1. Članci 51. točka 2., 53. točke 1. i 6., 64. i 131. Zakona o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12., 121/16., 98/19., 42/20., 144/20. i 37/21.; u daljnjem tekstu: ZoLI) glase:

"Županijsko izorno povjerenstvo

Članak 51.

Županijsko izorno povjerenstvo:

(...)

2. nadzire rad općinskih i gradskih izbornih povjerenstava,

(...)"

"Gradsko i općinsko izorno povjerenstvo

Članak 53.

Gradsko izorno povjerenstvo i općinsko izorno povjerenstvo:

1. izravno brine o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za članove općinskog, odnosno gradskog vijeća, kao i za izbor općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika,

(...)

6. nadzire rad biračkih odbora na biračkim mjestima,

(...)"

"Zapisnik o radu biračkog odbora

Članak 64.

(1) Kad birački odbor utvrdi rezultate glasovanja na biračkom mjestu, u zapisnik o svom radu, ovisno o vrsti izbora zabilježit će:

– broj birača upisan u izvatku iz popisa birača i broj birača koji su predali potvrdu nadležnog tijela (biračko tijelo),

– broj birača koji su pristupili glasovanju prema izvatku iz popisa birača i uz potvrdu za glasovanje,

– broj birača koji su glasovali izvan biračkog mjesta,

– broj birača koji su glasovali na biračkom mjestu uz pomoć druge osobe,

– koliko je birača ukupno glasovalo,

– koliko je glasova dobio svaki pojedini kandidat, odnosno kandidacijska lista,

te

– broj nevažećih glasačkih listića.

(2) U zapisniku o radu biračkog odbora navode se i sve druge činjenice koje su važne za postupak glasovanja.

(3) Sadržaj i oblik zapisnika o radu biračkog odbora, ovisno o vrsti izbora propisuje Državno izborno povjerenstvo.

(4) Svaki član biračkog odbora ovlašten je dati pisane primjedbe na zapisnik.

(5) Zapisnik potpisuju svi članovi biračkog odbora.

(6) Ako član biračkog odbora odbije potpisati zapisnik, o tome se u zapisniku sastavlja službena bilješka, u kojoj se utvrđuje činjenica odbijanja potpisivanja i razlozi odbijanja, ako ih član biračkog odbora navede."

"Žalba

Članak 131.

(1) Protiv rješenja nadležnog izbornog povjerenstva podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

(2) Žalba iz stavka 1. ovoga članka podnosi se putem nadležnog izbornog povjerenstva u roku od 48 sati računajući od dana primitka pobijanog rješenja.

(...)"

7. Razmatrajući osnovanost žalbenih navoda, iz osporenog rješenja proizlazi da je ŽIP odbio prigovor žaliteljice o nepravilnostima u izbornom postupku, u bitnome, iz razloga jer je iz zapisnika o radu biračkih odbora razvidno da njihovi članovi kao ni promatrači, nisu stavili primjedbe na rad biračkih odbora, a žaliteljica nije pružila dokaze za svoje tvrdnje o nepravilnostima u radu biračkih odbora.

8. Ustavni sud je s osobitom pažnjom razmotrio prigovor podnositeljice koji upućuje na moguće nepravilnosti u evidentiranju glasačkih listića na pojedinim biračkim mjestima.

Međutim, iz dostavljene dokumentacije proizlazi da ni u jednom zapisniku s dva biračkog mjesta o izborima članova za općinsko vijeće Općine Privlaka nisu unesene primjedbe članova biračkih odbora, pa tako ni primjedbe članica biračkih odbora žaliteljice. Iz navedenog je razvidno da članovi biračkih odbora žaliteljice na dan izbora nisu imali nijednu primjebu koja bi se odnosila na postupak prebrojavanja i utvrđivanja valjanosti glasačkih listića ili na broj glasova navedenih u zapisnicima biračkih odbora na tim biračkim mjestima.

Imajući u vidu navedenu okolnost, Ustavni sud utvrđuje da je osporeno rješenje doneseno u skladu s mjerodavnim člancima ZoLI-ja i da njime nije povrijeđeno izbornopravo žaliteljice, zbog čega se njezina žalba smatra neosnovanom.

9. Stoga je, na temelju članka 125. alineje 9. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i članka 87. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst), odlučeno kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
dr. sc. Mato Arlović, v. r.